

ACCIÓ RACIONAL

[RACIONALITAT: Ús adequat de la raó. → Triar la millor opció en cada circumstància després de considerar tots els elements de la situació. Se suposa que qualsevol agent racional, considerats tots els elements de la situació, escolliria la mateixa opció → **La racionalitat és UNIVERSAL.**]

Acció basada en BONES RAONS = els motius i creences han de ser racionals entre sí i amb la conducta per la qual són raons. (coherència lògica d'estructura i viabilitat entre mitjans i fins)

Ex: Vull tenir cura de la meua salut (motiu)

Crec que l'esport és un mitjà per tenir cura de la salut (creença)

Vaig al gimnàs (acció)

Coherència motiu- creença- acció

L' ACCIÓ RACIONAL INDIVIDUAL (acció d'un agent individual basada en bones raons) CARACTERÍSTIQUES

- **Consciència dels fins i de la seva coherència lògica, estructura i viabilitat pràctica**

-Consciència dels **fins**: Voluntat d'aconseguir un objectiu.

[Poden ser concrets (prefereixo aquest pastís) o abstractes (m'agrada el desordre)

Poden ser a curt, mitjà o llarg termini

No són independents: a vegades uns restringeixen els altres]

-Coherència lògica:

Prefereixo la poma a la pera i la pera al préssec=prefereixo la poma al préssec

-Estructura:

Els fins més llunyans s'han d'articular en fins més pròxims.

Els fins més generals s'han d'articular en fins més concrets.

-Viabilitat pràctica:

Saber si el que es pretén és viable en la pràctica

Coneixement dels mitjans apropiats per assolir l'objectiu [basant-se en creences racionals]

- **Prioritat dels fins sobre els mitjans**

- **Fins autònoms i universals**

-Autònoms: L'agent identifica els fins com a propis, és ell qui decideix què vol fer.

- Universals: L'acció satisfà les necessitats humanes universals (són les mateixes per a tothom)

Entre els fins d' un agent racional hi ha el PROPI BENESTAR

- **[Conducta racional: Deliberació→decisió. Que el coneixement dels millors mitjans es converteixi en conducta.]**

L' ACCIÓ RACIONAL COL·LECTIVA

- **COL·LECTIU COM A conjunt d'agents individuals que interaccionen dins el col·lectiu**

Cada agent individual genera interaccions i interferències dins el grup per assolir els fins personals. → L'acompliment dels fins depèn del que facin els altres agents.

(1) Acció racional col·lectiva: conjunt d'accions individuals que assoleix el millor resultat per a cadascun dels membres del col·lectiu.

↓
dues maneres d'aconseguir-lo

- **A través d'accions racionals individuals (SOLUCIÓ "ECONÒMICA")**

Els individus actuen aïlladament. (suma d'accions individuals = acció col·lectiva)

Ex: llei de l'oferta i la demanda, tothom paga l' IVA

**L'acció racional individual no sempre porta a aconseguir el millor resultat per a cada membre del col·lectiu. → resultats perjudicials per a molta gent o per a tothom

Ex: tothom es posa dempeus per tal de veure un espectacle

- **A través de l'acció concertada (SOLUCIÓ "POLÍTICA")**

[estimulada pels fracassos de l'acció col·lectiva a través de l'acció racional individual]

Cadascú duu a terme una determinada acció a fi d'aconseguir el millor resultat per a cada membre del col·lectiu.

↓
s'aconsegueix mitjançant

MECANISMES DE COORDINACIÓ

- **CONVENCIONS:** Pautes de conducta col·lectiva que s'estableixen per acord, tàcit (se suposa) o exprés (manifestat formalment), per tal d'aconseguir un resultat òptim.

Ex: Idiomes, quedar en un lloc per a trobar-se

- **COOPERACIÓ:** Conjunt d'accions individuals que persegueixen un benefici mutu. Pot implicar la mateixa acció individual dels cooperadors (vagues), o bé accions diferents (repartiment de les feines de casa). Sorgeix el perill de la no-cooperació (polissons, gorrers i aprofitats).

Ex: recollir diners per al viatge de fi de curs

- **NEGOCIACIÓ:** Acord entre diverses parts per a dividir els costos (temps i recursos) i els beneficis de la cooperació i aconseguir un resulta òptim. La negociació multilateral és més complexa.

Ex: regateig

- **COL-LECTIU COM A agent individual:**

El col·lectiu manifesta un comportament unitari (tots a la una) i opta per l'opció que beneficiï al màxim tots els membres del col·lectiu.

MÈTODES DE DECISIÓ

1. A partir de l'ordre de les preferències dels individus

Cada membre té un ordre de preferències, i es tracta d'obtenir un ordre de preferències del col·lectiu que li permeti decidir i actuar. Mètodes per obtenir l'ordre de preferències del col·lectiu:

- **LA REGLA DE LA UNANIMITAT**

L'interès comú és l'opció que TOTHOM prefereix. No se sol produir gaire sovint

- **LA REGLA DE LA DICTADURA**

El que decideix un membre es converteix en la decisió del grup.

- **LA REGLA DE LA MAJORIA**

La decisió del grup és l'opció preferida per la majoria.

TIPUS

- Majoria simple o relativa: L'opció té més vots que qualsevol altra opció
- Majoria absoluta: L'opció té més de la meitat dels vots
- Majoria qualificada: L'opció té més d'una determinada proporció de vots superior a la meitat - proporció escollida pel col·lectiu)

2. A partir del grau d'intensitat de les preferències dels individus.

L'interès comú del col·lectiu és l'opció preferida amb més intensitat pels membres del col·lectiu. Defecte: Manca d'un procediment fiable per a mesurar la intensitat de les p.

3. A partir de la discussió racional

Procés de consens dels membres sobre el bé col·lectiu. Idea que les preferències no són immutables i que per mitjà de l'argumentació on es mostrin els punts forts i febles de les preferències, el col·lectiu pot superar el conflicte d'interessos i adonar-se que hi ha una millor decisió que constitueix el seu bé comú.

ACCIÓ MORAL

per dur-la a terme cal **consciència moral** (consciència dels valors i normes morals en una determinada situació) –si no- ACCIÓ AMORAL

Acció basada en RAONS MORALS = basada en valors i normes morals.

Motius o fins → creences

Són “BONES RAONS ÈTIQUES” si tenen en compte el benestar de la humanitat

Una acció racional pot ser MORAL (bondat) / **IMMORAL** (maldat) / **AMORAL** (no consciència moral)

CODI MORAL – MORAL (IDEES)

Conjunt de valors, normes i principis morals inspirats en l'ideal de “vida bona”.

- VALORS: propietats d'objectes o persones que promouen atracció (valors positius) o repulsió (valors negatius).
- NORMES: Instruccions sobre com hem d'actuar en determinades situacions per aconseguir uns fins.
- PRINCIPI: Norma general.

MORALITAT (PRÀCTICA)

Conjunt de decisions i accions morals que duu a terme una persona. → Es basen en el CODI MORAL

La moralitat d'una persona és sempre el reflex de la seva moral.

Branca filosòfica que s'ocupa de la moral i la moralitat → ÈTICA

CARACTERÍSTIQUES DE L'ACCIÓ MORAL

- Els valors i normes morals provoquen **adhesió íntima**. (s'accepten com a propis)
- Va acompanyada d'un sentiment d'obligació o deure (ens sentim obligats a seguir el nostre codi moral) Sentiment de *dominància*: Els valors i normes morals ens semblen més importants que d'altres.
- No hi ha sanció externa, però sí sanció interna (**RECRIMINACIÓ DE LA PRÒPIA CONSCIÈNCIA**)
- Té en compte el benestar aliè.

JUDICIS MORALS

Proposició – resultat d’una deliberació universal i imparcial – sobre algun aspecte de la moral o moralitat, tant del mateix agent com dels altres.

En fer un judici moral no hem de tenir en compte al identitat de les persones. Hem de jutjar de la mateixa manera les accions que són moralment iguals (mateixos fets, circumstàncies, interessos de les persones involucrades...)

RESPONSABILITAT

- **RESPONSABILITAT CAUSAL**

Som responsables dels resultats i conseqüències de les nostres accions. → Som responsables d’un estat de les coses si l’hem produït amb la nostra acció, DIRECTAMENT O INDIRECTAMENT

- **RESPONSABILITAT MORAL**

1. Dels nostres deures morals (tenir cura dels fills)
2. Dels resultats de les seves accions i de si mereixen elogi o censura moral. → Cal ser-ne causalment responsable, però per ser-ne causalment responsable no cal ser-ne moralment responsable.

Ex: He deixat una rasa sense tapar i un nen ha caigut.

Sóc responsable causalment però no moralment (no era previsible)

- Persones que duen a terme accions que mereixen lloança moral: persones moralment responsables
- Persones que no compleixen els seus deures morals: irresponsables

- **RESPONSABILITAT MORAL**

Responsabilitat legal- responsabilitat DAVANT LA LLEI.

Una persona té obligacions legals o mereix un càstig per un delictes concret.

Algunes vegades coincideixen amb la responsabilitat moral (assassinat)

Hi ha delictes morals que no estan considerats delictes legals.

